

الهام علی‌اف در سرکوب اسلام‌گراها سیاست مامشات را کنار گذاشته است

به اعتقاد کارشناس مسائل آذربایجان، الهام علی‌اف معتقد است که جریان‌های انقلابی مرتبط با اسلام و ایران یا حتی وهابیت موجب تزلزل حکومت وی می‌شوند؛ لذا حکومت آذربایجان سیاست مامشات را کنار گذاشته است و این جریان‌ها را در خفا و آشکار سرکوب می‌کند.

به گزارش آران نیوز: «حامد سلطان‌پور» کارشناس مسائل آذربایجان در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری تسنیم، در خصوص حذف شمار زیادی از کلمه‌های فارسی و دارای ریشه فارسی و عربی در چاپ جدید «فرهنگ لغات زبان آذربایجانی»، با اشاره به کنار گذاشته شدن سیاست مامشات در سرکوب اسلام‌گراها بیان داشت: آذربایجان از جمله کشورهایی است که دارای اکثریت شیعه با اعتقادات محکم مذهبی است. به عنوان نمونه زبان عربی نفوذ زیادی در این کشور دارد و مردم رغبت زیادی به یادگیری این زبان به عنوان زبان دینی این کشور دارند.

وی با توجه به اینکه کشور آذربایجان سال‌ها جزو قلمروی شوروی سابق و حکومت کمونیستی بود، خاطرنشان کرد: مردم این کشور در آن زمان مجبور به یادگیری زبان روسی بودند. 90-80 درصد مردم آذربایجان الآن با گذشت بیست‌وهفت سال از فروپاشی شوروی و استقلال آذربایجان به راحتی می‌توانند به زبان روسی بنویسند و اکثر آن‌ها می‌توانند به این زبان صحبت کنند. جوان‌های آذربایجانی برای تحصیل و کار نیز به روسیه مهاجرت می‌کنند. بر این اساس تأثیرات زبان روسی قابل توجه است.

کارشناس مسائل آذربایجان با تأکید بر معاشرت نزدیک آذربایجانی‌ها با مردم ایران گفت: احساس نزدیکی آذربایجانی‌ها به کشورمان از لحاظ مذهبی باعث شده که آن‌ها از یادگرفتن زبان فارسی و یا حداقل نوشتن الفبای آن استقبال کنند.

وی با اشاره به اینکه مسئله تغییر و احیا در سال‌های پیش نیز اتفاق افتاده، خاطرنشان کرد: برای مثال جلیل محمد قلی‌زاده و میرزا فتحلی آخوندزاده در سده 19 این مسئله را مطرح کردند؛ اما روحانیان آن زمان با این موضوع به دلیل اینکه این اقدام مردم را از زبان دینی و قرآنی دور می‌کند، مخالفت کردند.

سلطان‌پور با خاطرنشان کردن اینکه نریمان نریمانف رهبر بلشویک آذربایجان در سال 1924 قانون استفاده از زبان لاتین در امور دولتی را به تصویب مجلس جمهوری آذربایجان شوروی رساند، گفت: بر این اساس در جمهوری‌های ترک‌زبان اتحاد جماهیر شوروی از زبان لاتین استفاده می‌کردند که البته این زبان حدود 10 سال مورد استفاده قرار گرفت و خط سیریلیک روسی جایگزین خط لاتین شد. تدریس زبان روسی نیز در تمام مدارس اجباری اعلام شد.

وی با تأکید بر اینکه استالین از اتحاد و قدرت گرفتن دوباره مسلمانان هراس داشت، بیان کرد: استالین ترک‌زبان‌های غیر روس در محدوده جغرافیای اتحاد شوروی را اغلب با جایگزینی زبان روسی به شدت سرکوب کرد. این سرکوب تا سقوط شوروی در سال 1991 ادامه داشت؛ اما بعضی از این جمهوری‌ها پس از استقلال در سال 1991 الفبای خود را دوباره به لاتین برگرداندند. الفبای لاتین در سال 1991 پس از فروپاشی شوروی و استقلال جمهوری آذربایجان دوباره رسمی شد و الفبای سیریلیک را کنار گذاشتند.

کارشناس مسائل آذربایجان با اشاره به تحولات منطقه تأکید داشت: کشورهای ترک‌زبان با پیشروی ترکیه داعیه تشکیل اتحاد بزرگ کشورهای «تورک» زبان دنیا را کم‌وبیش مطرح کرده‌اند؛ یعنی کشورهای ترک‌زبان چون ترکیه، آذربایجان، ازبکستان، قرقیزستان، قزاقستان، ترکمنستان و قبرس و کشورهای مانند داغستان، عراق، تاتارستان، باشقیرستان، ایران، روسیه چین، ژاپن و غیره که جمعیت «تورک» زیادی دارند، شامل اتحاد ادعا شده هستند.

وی با تأکید بر اینکه لشکرکشی اردوغان به کرکوک و شهرهای ترک‌زبان عراق یا برگزاری رزمایش‌های نظامی با گرجستان و آذربایجان یک هدف طولانی مدت را دنبال می‌کند، مطرح کرد: آن‌ها فکر می‌کنند که این موضوع شاید بعد از سال‌های طولانی نتیجه دهد و آن نیز احیای امپراتوری عثمانی است. در ضمن از جنبه دیگر نیروهای انقلابی مذهبی کشور آذربایجان از زمان انقلاب اسلامی ایران در این کشور محبوس شده‌اند. حکومت آذربایجان با مامشات، خواهان کم‌رنگ کردن این جریان است؛ اما جریان‌های منع حجاب و یوروویژن و نارداران بعد از سال 2009 شدت گرفت.

سلطان‌پور با اشاره به اینکه حکومت آذربایجان از جانب جریان‌های انقلابی احساس خطر کرده است، افزود: به عنوان نمونه پس از دادگاه حاج طالع باقروف و انقلابی‌های دیگر، یک جو خطرناک برای انقلابی‌ها و افراد مرتبط با آن‌ها ایجاد شده است. کمترین احساس خطر حکومت الهام علی‌اف منجر به دستگیری و برخورد بسیار شدید می‌شود. البته این امر تنها شامل مردم آذربایجان نیست، بلکه با فعالان ایرانی نیز پشت پرده برخورد صورت می‌گیرد.

وی با توجه به سرکوب شدن اسلام‌گراها از سوی حکومت آذربایجان گفت: الهام علی‌اف معتقد است که جریان‌های انقلابی مرتبط با اسلام و ایران یا حتی وهابیت موجب تزلزل حکومت وی می‌شوند و هدف سرنگونی آن را دارند؛ لذا حکومت آذربایجان سیاست مامشات را کنار گذاشته و این جریان‌ها را در خفا و آشکار با تمام توان خفه می‌کند. البته این روند بعد از دادگاه حاج طالع بسیار قوت گرفته و با جدیت دنبال می‌شود.